

R O Z P O R Z A D Z E N I E

RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 2012 r.

w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom
na zakup podręczników

Na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym Rządowym programem pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna” ustanowionym uchwałą nr 93/2012 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna”;
- 2) formy i zakres pomocy;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania pomocy.

§ 2. 1. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników jest udzielana uczniom rozpoczynającym w roku szkolnym 2012/2013 naukę w: klasach I-IV szkoły podstawowej, klasach I-IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie I szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum, klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasie I liceum plastycznego, klasie I lub VII ogólnokształcącej szkoły baletowej, zwanych dalej „szkołami”.

2. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego, jest udzielana uczniom:

- 1) słabowidzącym,
- 2) niesłyszącym,
- 3) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- 4) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona

w pkt 1 – 3

– posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczającym w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, zwanych dalej „szkołami”.

3. Pomocy udziela się uczniom, o których mowa w ust. 1, pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.²⁾), z wyłączeniem uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia.

4. Pomocy udziela się uczniom klasy I szkoły podstawowej i uczniom klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.³⁾).

5. W przypadkach określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pomoc może być udzielona uczniom, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium dochodowe, o którym mowa w ust. 3.

6. Liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w trybie, o którym mowa w ust. 5, nie może przekroczyć w danej gminie 5% ogólnej liczby uczniów, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

7. W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w trybie, o którym mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klas II-IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasy IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasy I liceum plastycznego oraz klas I i VII ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez tego ministra.

8. Wartość pomocy nie może przekroczyć kwoty:

- 1) 180 zł – dla ucznia klasy I-III szkoły podstawowej oraz dla ucznia klasy I – III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia;
- 2) 180 zł – dla ucznia:
  - a) słabowidzącego,
  - b) niesłyszącego,
  - c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
  - d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a – c
– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w klasach I-III szkoły podstawowej lub w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia;
- 3) 210 zł – dla ucznia klasy IV szkoły podstawowej, dla ucznia klasy IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz dla ucznia klasy I ogólnokształcącej szkoły baletowej;
- 4) 210 zł – dla ucznia:
  - a) słabowidzącego,
  - b) niesłyszącego,
  - c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
  - d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a – c

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w klasach IV-VI szkoły podstawowej, w klasach IV-VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia lub w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły baletowej;

5) 325 zł – dla ucznia:

- a) słabowidzącego,
- b) niesłyszącego,
- c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a – c

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w gimnazjum, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasach IV-VI ogólnokształcącej szkoły baletowej;

6) 352 zł – dla ucznia klasy I szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum, dla ucznia klasy IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, dla ucznia klasy IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, dla ucznia klasy I liceum plastycznego oraz dla ucznia klasy VII ogólnokształcącej szkoły baletowej;

7) 352 zł – dla ucznia:

- a) słabowidzącego,
- b) niesłyszącego,
- c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a – c

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r.

o systemie oświaty, realizującego kształcenie w zasadniczej szkole zawodowej, w liceum ogólnokształcącym, w klasach II-III liceum profilowanego, w technikum, w klasach II-III uzupełniającego liceum ogólnokształcącego i w klasach II-III technikum uzupełniającego oraz w klasach IV-VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasach IV-VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, w liceum plastycznym i w klasach VII-IX ogólnokształcącej szkoły baletowej.

§ 3. 1. Pomoc, o której mowa w § 2, jest udzielana na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), a także nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych.

2. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2012/2013.

3. Wniosek składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez wójta gminy, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego dla siedziby szkoły, a w przypadku wniosków o przyznanie pomocy uczniom ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w terminie ustalonym przez tego ministra.

4. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o wysokości dochodów. W uzasadnionych przypadkach do wniosku można dołączyć – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – oświadczenie o wysokości dochodów.

5. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia, którego rodzina korzysta ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego lub okresowego, można przedłożyć – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych w formie zasiłku stałego lub okresowego.

6. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia klasy I szkoły podstawowej lub klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, którego rodzina korzysta ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego, można przedłożyć – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów –

zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego.

7. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia, o którym mowa w § 2 ust. 2, do wniosku – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

8. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia, o którym mowa w § 2 ust. 5 i 7, do wniosku – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – należy dołączyć uzasadnienie.

§ 4. 1. Dyrektor szkoły, w tym szkoły prowadzonej przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów, o których mowa w § 2 ust. 2 i 5, oraz przekazuje ją odpowiednio wójtowi gminy, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów, o których mowa w § 2 ust. 2 i 7, ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

§ 5. 1. Po otrzymaniu listy uczniów, w tym listy uczniów szkół prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne, odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta informuje dyrektora szkoły o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 5.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informuje dyrektora szkoły o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 7.

§ 6. Dyrektor szkoły, po analizie wniosków dotyczących uczniów, o których mowa w § 2 ust. 5 i 7, oraz zgodnie z informacją o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o której mowa w § 5, podejmuje decyzję w sprawie przyznania pomocy.

§ 7. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, przekazuje środki na dofinansowanie zakupu podręczników na rachunek bankowy szkoły prowadzonej przez gminę.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na rachunek bankowy szkoły.

3. Dyrektor szkoły, o której mowa w ust. 1 i 2, zwraca rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) koszty zakupu podręczników po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 2 ust. 8.

4. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne, koszty zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 2 ust. 8, zwraca odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

5. W przypadku zakupów indywidualnych dowodem zakupu podręczników jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia, rodzica (prawnego opiekuna, rodzica zastępczego), rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników.

6. W przypadku złożenia oświadczenia o zakupie podręczników do oświadczenia należy dołączyć informację o rozliczeniu wydatków tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna”.

7. W przypadku zakupu podręczników dla grupy uczniów koszty zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego, są zwracane rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 2 ust. 8, po przedłożeniu potwierdzenia zakupu zawierającego: imię

i nazwisko ucznia, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, adres szkoły, wykaz zakupionych podręczników, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis podmiotu dokonującego zakupu. Potwierdzenie wystawia podmiot dokonujący zakupu, na podstawie faktury VAT i listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Donald Tusk

-
- ¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206.
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887 oraz z 2012 r. poz. 579.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 138, poz. 872 i 875, Nr 223, poz. 1456 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 97, poz. 800 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 50, poz. 301 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016 i Nr 205, poz. 1212.

Sprawdzono pod względem prawnym i redakcyjnym:

Prezes Rządowego Centrum Legislacji
Maciej Berek

Dyrektor Departamentu Rady Ministrów
Hanka Babińska

06/31rch

UZASADNIENIE

W związku z podjęciem w dniu 14 czerwca 2012 r. przez Radę Ministrów uchwały nr 93/2012 w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna” projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników dla uczniów rozpoczynających w roku szkolnym 2012/2013 naukę w: klasach I – IV szkoły podstawowej, klasie I szkoły ponadgimnazjalnej, tj. zasadniczej szkole zawodowej, liceum ogólnokształcącym i technikum, klasach I – IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasie I liceum plastycznego, klasie I lub VII ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych.

Projekt rozporządzenia określa formę pomocy oraz beneficjentów, którzy z pomocy mogą skorzystać. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników jest jedną z dostępnych form realizacji zadania dotyczącego wyrównywania szans edukacyjnych uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie ekonomicznym oraz uczniów niepełnosprawnych.

W ramach programu pomoc przysługuje:

- uczniom pochodzącym z rodzin spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) – z wyłączeniem uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia,
- uczniom klasy I szkoły podstawowej i uczniom klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992, z późn. zm.),
- uczniom pochodzącym z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadkach określonych w art. 7 tej ustawy, na

podstawie decyzji dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń, z wyłączeniem uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia,

- uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, lub do szkół artystycznych.

W 2012 r. dla uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia wprowadza się odrębne kryterium dochodowe. Wynosi ono 504 zł netto na osobę w rodzinie. Wg szacunkowych danych zmiana kryterium powinna spowodować wzrost odbiorców pomocy z omawianych klas z ok. 12% do 25,7% ogółu uczniów. Jednocześnie dla ww. grupy uczniów rezygnuje się z możliwości ubiegania się o pomoc poza kryterium dochodowym. Mimo dwuletniego stosowania elastycznego elementu udzielania pomocy w ramach programu w postaci dodatkowej puli środków dla uczniów nie spełniających kryterium dochodowego, jest to narzędzie wykorzystywane na poziomie ok. 40% planowanych środków. W sytuacjach wyjątkowych dzieci z klasy I szkoły podstawowej oraz klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia mogą ubiegać się o pomoc w ramach środków wyodrębnionych w budżetach gmin na wypłatę zasiłków szkolnych, wypłacanych na podstawie art. 90e ustawy o systemie oświaty.

W ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej uczniowie pochodzący z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, w większym stopniu niż pozostali narażeni są na niepowodzenia edukacyjne związane z problemami ekonomicznymi rodziny. Brak środków finansowych na podstawowe potrzeby w gospodarstwie rodzinnym powoduje także ograniczenia w dostępie do pełnego wyposażenia dziecka w podręczniki szkolne.

Początek edukacji szkolnej wiąże się z dużym przeżyciem emocjonalnym. Działania, które wspierają adaptację ucznia do nowych warunków należy zaliczyć do korzystnych, zarówno dla samego dziecka i jego rodziców, jak i dla przyszłej pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Pomagając rodzicom uczniów klas I-III szkół podstawowych poprzez dofinansowanie zakupu podręczników pośrednio motywujemy dzieci do większego wysiłku intelektualnego.

W 2012 r. możliwość dofinansowania podręczników otrzymają uczniowie klasy IV szkoły podstawowej, klasy I szkół ponadgimnazjalnych oraz uczniowie odpowiednich klas szkół artystycznych, które prowadzą nauczanie w oparciu o nową podstawę programową kształcenia ogólnego. Wprowadzone zmiany w podstawie programowej kształcenia ogólnego wiążą się ze zmianą dotychczasowych pozycji wydawniczych.

Uprzedzając zatem możliwość wystąpienia trudności związanych z nabyciem nowych podręczników w rodzinach o niskich dochodach, rozporządzenie uwzględnia grupę

uczniów rozpoczynających naukę w szkołach prowadzących nauczanie w oparciu o nową podstawę programową kształcenia ogólnego dla klasy I szkół ponadgimnazjalnych.

W szkołach prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego są to odpowiednio: klasa IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasa IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasa I liceum plastycznego i klasa VII ogólnokształcącej szkoły baletowej.

Ponadto, w ramach programu, pomoc przysługuje uczniom słabowidzącym, niesłyszącym, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczającym w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072) w wydawanym orzeczeniu wskazywana jest niepełnosprawność lub niepełnosprawności składające się na niepełnosprawność sprzężoną, z uwagi na którą uczeń wymaga kształcenia specjalnego. W przypadku orzeczeń wydanych na podstawie ww. rozporządzenia organ prowadzący szkołę może w sposób jednoznaczny wskazać w przypadku niepełnosprawności sprzężonych grupy dzieci z wadą wzroku, z wadą słuchu lub z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

W przypadku grupy uczniów, którzy otrzymali orzeczenie przed 15 października 2008 r. (na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2001 r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, a także szczegółowych zasad kierowania do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania – Dz. U. Nr 13, poz. 114, z późn. zm.) w orzeczeniach wydawanych przez poradnię brak było wskazania na rodzaj niepełnosprawności stanowiących niepełnosprawność sprzężoną. Dlatego dla zachowania pełnej czytelności grupy odbiorców wśród uczniów niepełnosprawnych w programie w sposób jednoznaczny wskazano, które grupy uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną są uprawnione do otrzymania pomocy. W takich przypadkach dyrektor szkoły posiadający informację o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności sprzężonej wskaże, że uczeń jest

uprawniony do korzystania z programu ze względu na rodzaj niepełnosprawności składających się na sprzężenie.

Uczniowie niepełnosprawni, o których mowa powyżej, mają prawo do otrzymania dofinansowania do podręczników i książek pomocniczych do kształcenia specjalnego na podstawie art. 71d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Oferta tytułów podręczników do kształcenia specjalnego, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, jest wielokrotnie mniejsza niż odpowiednich tytułów do kształcenia ogólnego dla pozostałych uczniów. Do 2009 r. podręczniki te były kupowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i nieodpłatnie przekazywane do szkół i placówek, w których kształcą się ci uczniowie, a następnie wypożyczane im na dany rok szkolny. Ponieważ uczniowie słabowidzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, realizują podstawę programową kształcenia ogólnego tę samą, co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dostępnych na rynku, zasadne jest umożliwienie im otrzymania dofinansowania do każdego podręcznika, który zostanie dla nich wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.

Umożliwienie otrzymania dofinansowania zakupu podręczników uczniom niepełnosprawnym jest stworzeniem warunków równych szans oraz znacząco wpływa na eliminowanie barier o charakterze środowiskowym w dostępie do usług edukacyjnych, nie ograniczając prawa wyboru jedynie do tego podręcznika, który został opracowany specjalnie dla ucznia niepełnosprawnego.

Projekt rozporządzenia określa kwoty górnej granicy wartości pomocy dla poszczególnych grup uczniów. Zróżnicowanie wartości kwot dofinansowania wynika z uśrednionych cen kompletu podręczników dostępnych na rynku dla poszczególnych klas i ich wzrostu na kolejnych etapach edukacyjnych.

Dofinansowanie dotyczy podręczników do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego.

W projekcie rozporządzenia określono tryb ubiegania się o przyznanie pomocy. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników przyznaje się na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczęszcza lub będzie uczęszczał uczeń. Grupa podmiotów, które mogą wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie wyczerpuje zakres osób mających wiedzę co do sytuacji materialnej dziecka. Przyczyny osobiste rodziców lub problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodzicielskiej mogą być powodem rezygnacji z osobistego występowania z prośbą o pomoc lub mogą być przyczyną niedopełnienia formalności

związanych z przygotowaniem stosownego wniosku. W takich sytuacjach rolę wnioskodawcy spełniają inne osoby wskazane w projekcie rozporządzenia.

W projekcie przewiduje się dodatkową pulę środków na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a które ze względu na uzasadnione przypadki i ocenę indywidualnej sytuacji życiowej rodziny wymagają pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników. Sytuacje, które mogą stać się podstawą do podjęcia przez dyrektora szkoły decyzji o przyznaniu pomocy określa art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W grupie uzasadniającej szczególne sytuacje życiowe znajduje się m.in. sieroctwo, bezdomność, ciężka choroba, przemoc w rodzinie, alkoholizm, narkomania, zdarzenia losowe itp. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie ubiegania się o pomoc. Gmina na podstawie informacji o liczbie zgłoszonych wniosków ze względu na uzasadnione przypadki, przekazanej przez dyrektorów szkół, podejmuje decyzję o liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych szkołach, z zastrzeżeniem, iż suma uczniów, którym udzielono pomocy w tym trybie nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klas objętych programem zamieszkujących na terenie danej gminy – z wyłączeniem uczniów klasy I szkoły podstawowej i klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia. Podział środków, który jest odzwierciedleniem liczby złożonych wniosków dokonuje się na poziomie gminy i zapobiega ich nieefektywnemu lokowaniu w szkołach.

Po analizie wniosków i w ramach przyznanej przez gminę liczby uczniów objętych pomocą ze względu na uzasadnione przypadki dyrektor szkoły przyznaje pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników uczniom zgłoszonym ze względu na uzasadnione przypadki. W sytuacji większej liczby wniosków niż limit liczby uczniów, otrzymany odpowiednio od wójta gminy, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego dla siedziby szkoły, dyrektor szkoły podejmuje decyzję w oparciu o uzasadnienie dołączone do wniosku.

Projekt przewiduje, że do wniosku o udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników należy dołączyć zaświadczenie o wysokości dochodów. Jednocześnie dopuszcza się, w uzasadnionych sytuacjach, możliwość dołączenia – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – oświadczenia o wysokości dochodów. Zdarzają się bowiem sytuacje, gdy niemożliwe jest uzyskanie zaświadczenia o wysokości dochodów, np. osoba nie pracuje, a jeszcze nie otrzymała świadczeń z pomocy społecznej lub samotnie wychowując dziecko nie pracuje i pozostaje na utrzymaniu rodziców lub innych krewnych.

Jednocześnie projekt przewiduje, że w przypadku osoby korzystającej ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego lub okresowego, możliwe jest dołączenie – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – zaświadczenia o korzystaniu z tych świadczeń. Osoba, która posiada już zaświadczenie

o korzystaniu ze świadczeń z pomocy społecznej nie musi starać się o uzyskanie zaświadczenia o wysokości dochodów.

Jednocześnie w przypadku uczniów klasy I szkoły podstawowej lub klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia wysokość dochodu uprawniającego do otrzymania pomocy została wyznaczona na poziomie określonym na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W przypadku ucznia klasy I szkoły podstawowej lub klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, którego rodzina korzysta ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego, możliwe jest dołączenie – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodu – zaświadczenia o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego.

W projekcie przewiduje się także dodatkową pulę środków na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych, bez względu na kryterium dochodowe.

W przypadku podjęcia decyzji o skorzystaniu z pomocy przeznaczonej dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rodzic, przedkładając kopię orzeczenia, wskazuje na uprawnienie do otrzymania przez ucznia pomocy z programu. W 2012 r. dofinansowanie do zakupu podręczników wynosi 180 zł, 210 zł, 325 zł oraz 352 zł.

Podmiotem odpowiedzialnym za ustalenie terminów składania wniosków jest odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły, a w przypadku ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz liceum plastycznego, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – termin ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zebranie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej szacunkowych

danych o liczbie uprawnionych do otrzymania pomocy oraz przekazanie środków finansowych w dwóch transzach pozwala na racjonalne wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację programu.

Ponadto projekt rozporządzenia określa kto i w jaki sposób dokonuje przekazania środków na realizację programu. Szczegółowe określenie zadań dla uczestniczących w programie podmiotów powoduje sprawną realizację działań przez przedstawicieli administracji publicznej.

Dyrektor szkoły zobowiązany jest do sporządzenia listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników. Sporządzenie listy zgodnie z kryteriami programu równoznaczne jest z zakwalifikowaniem uczniów do grupy uprawnionych do otrzymania pomocy.

Dotację na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów objętych programem, z wyłączeniem uczniów szkół prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, otrzymuje gmina właściwa dla miejsca siedziby szkoły.

Gmina przekazuje środki na wypłatę pomocy dla uczniów szkół, dla których jest organem prowadzącym na rachunek bankowy szkoły. Koszty zakupu podręczników po przedłożeniu dowodu zakupu, zwraca rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dyrektor szkoły.

W przypadku uczniów ze szkoły, dla której organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego inna niż gmina, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, uczniowie otrzymują zwrot dofinansowania do zakupu podręczników odpowiednio od wójta, burmistrza, prezydenta miasta, właściwego ze względu na siedzibę szkoły.

W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych oraz liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na rachunek bankowy szkoły.

Dowodem zakupu jest imienna faktura VAT, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników z zawartą informacją, iż opisane wydatki rozliczone zostały tylko w ramach programu lub nie zostały rozliczone w ramach innego programu pomocy uczniom. Możliwość przedłożenia także oświadczenia jako dowodu zakupu została podyktowana weryfikacją programu w 2009 r. Nie wszyscy rodzice pamiętali o konieczności zgłoszenia wystawienia faktury podczas zakupu podręczników. Często także dokonywali zakupu części podręczników z rynku wtórnego.

Ponadto wprowadza się konieczność zawarcia w oświadczeniu informacji o rozliczeniu wydatków tylko z jednego źródła. Wyklucza się w ten sposób możliwość przedstawienia potwierdzenia wydatków w formie faktury na zakup podręczników finansowanych np. w ramach wydatków ze stypendium szkolnego i jednocześnie oświadczenia o zakupie tych samych podręczników z programu „Wyprawka szkolna”.

Projekt rozporządzenia określa także możliwość zwrotu kosztów zakupu podręczników na podstawie potwierdzenia zakupu podręczników, wystawionego przez podmiot (np. radę rodziców), który dokonał zakupu podręczników dla grupy uczniów. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, adres szkoły, wykaz zakupionych podręczników, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis podmiotu, który dokonał zakupu. Potwierdzenie wystawia się na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki. Przepis ten jest wynikiem zaobserwowanej, po doświadczeniach związanych z obsługą programu w ubiegłych latach, potrzeby poszerzenia działań dotyczących sposobu nabywania podręczników. Podczas zakupu dla grupy uczniów podręczników tego samego rodzaju w określonym wydawnictwie lub księgarni podmiot zamawiający, np. rada rodziców, rodzic, nauczyciel otrzymuje fakturę bez wyszczególnienia wszystkich osób, dla których zakupiono książki. Zatem podmiot dokonujący zakupu nie ma możliwości przekazania indywidualnym odbiorcom imiennych faktur, które staną się podstawą do zwrotu poniesionych kosztów w ramach programu.

Częstą praktyką w szkołach jest zamawianie bezpośrednio u wydawcy lub w księgarni podręczników dla grupy uczniów. Działanie to prowadzi do obniżenia kosztów sprzedaży i stanowi podstawę do negocjacji ceny pojedynczego zestawu książek.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Nikt nie zgłosił zainteresowania projektem.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia jest skierowany do uczniów rozpoczynających w roku szkolnym 2012/2013 naukę w klasach I-IV szkoły podstawowej, w klasie I szkoły ponadgimnazjalnej, tj. zasadniczej szkole zawodowej, liceum ogólnokształcącym i technikum, w klasach I-IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, w klasie I liceum plastycznego, w klasie I lub VII ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz do uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz do uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, a także do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych.

Wprowadzane przepisy pozwolą na objęcie pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników ponad 557,5 tys. uczniów. Programem zostaną objęci uczniowie rozpoczynający naukę w: klasach I-IV szkoły podstawowej, klasie I szkoły ponadgimnazjalnej, tj. zasadniczej szkole zawodowej, liceum ogólnokształcącym i technikum, klasach I-IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasie I liceum plastycznego, klasie I lub VII ogólnokształcącej szkoły baletowej – tj. ok. 480,2 tys. uczniów. Ponadto programem zostaną objęci uczniowie słabowidzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2012/2013 do szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych, tj. blisko 77 tys. uczniów.

Proponowane rozwiązania oddziaływać będą także na podmioty uczestniczące w realizacji programu: wojewodów, kuratorów oświaty, jednostki samorządu terytorialnego oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia otrzymali do konsultacji społecznych następujący partnerzy społeczni:

1. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
2. Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
4. Forum Związków Zawodowych;
5. Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
6. Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
7. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
8. Polska Rada Ekumeniczna;
9. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
10. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
11. Związek Rzemiosła Polskiego;
12. Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
13. Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
14. Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
15. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
16. Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
17. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
18. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
19. Rada Działalności Pożytku Publicznego;
20. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
21. Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny;
22. Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny.

Projekt został również przekazany Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W trakcie konsultacji społecznych uwagi do projektu wniósł Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego w zakresie „urealnienia progów dochodowych, od których uzależnione jest prawo do pomocy finansowej”. Zwrócił również uwagę na obniżenie z 10% do 5% liczby uczniów uprawnionych do skorzystania z programu poza obowiązującym kryterium dochodowym. Uwagi nie zostały przyjęte.

Ministerstwo Edukacji Narodowej stara się, aby Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna” w kolejnych latach jego edycji był w jak najlepszy sposób dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów.

Dlatego też, utrzymujące się kryterium dochodowe na poziomie 351 zł netto/miesięcznie na osobę w rodzinie w 2012 r. zostało uzupełnione nowym kryterium tj. 504 zł, które zastosowano dla uczniów klasy I szkoły podstawowej i klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia. Zastosowanie tego kryterium może spowodować wzrost liczby odbiorców pomocy ok. 3 – 4 krotnie w przypadku uczniów omawianych klas.

Dla pozostałych klas ograniczono liczbę uczniów, którzy mogą otrzymać pomoc poza kryterium dochodowym. Działania te są ściśle związane z analizą programu z lat 2009 – 2011, kiedy to samorzady przyznały pomoc tylko dla 3 – 4% dzieci nie spełniających kryterium dochodowego.

Ministerstwo Edukacji Narodowej podkreśla w programie, że w przypadku większej niż 5% liczby uczniów, nie spełniających kryterium dochodowego, a ubiegających się o pomoc w zakupie podręczników istnieje możliwość otrzymania wsparcia w ramach zasiłków losowych na cele edukacyjne, wypłacanych przez samorzady a dofinansowywanych ze środków budżetu państwa.

Można również zwrócić uwagę, że w przypadku uczniów klas realizujących nową podstawę programową kształcenia ogólnego, którzy otrzymują pomoc w kolejnych latach programu, powinno zachodzić zjawisko odsprzedaży książek młodszym kolegom, zaś pieniądze pozyskane z tego tytułu powinny być przeznaczone na zakup kolejnych podręczników.

Zarząd Główny Polskiego Związku Niewidomych zwrócił się z prośbą o włączenie do programu dofinansowania dla uczniów słabowidzących zakupu innych pomocy naukowych, jak między innymi lupy, powiększalniki, sprzęt komputerowy (programy powiększające, programy odczytu ekranu, notatniki, drukarki brajlowskie, monitory brajlowskie, maszyny do pisania pismem braille’a, a także podstawowe narzędzia do pisania jak tabliczki, dłutka, papier brajlowski, folie do rysowania itp.).

Zarząd Główny Polskiego Związku Niewidomych wnioskuje również o włączenie uczniów niewidomych do programu. Dotyczy to zwłaszcza uczniów, którzy mimo problemów ze wzrokiem uczą się w szkołach, które nie są szkołami specjalnymi. Bywa, bowiem niejednokrotnie, że uczeń uczy się w klasie, w której nauczyciel wybrał podręcznik, który nie jest zaadaptowany. W takiej sytuacji uczeń taki jest w dużo gorszej sytuacji niż inni uczniowie, nie ma ani zaadaptowanego podręcznika, ani też nie może liczyć na żadną pomoc ze strony państwa. Tym uczniom, zarówno niewidomym, jak i słabowidzącym, winna w tych sytuacjach przysługiwać pomoc na zakup podręczników wymaganych przez nauczycieli przedmiotowych, jeśli nie są one dostępne wśród podręczników zaadaptowanych. W takich sytuacjach należałoby jednak pomoc tę zwiększyć, nie ograniczając jej wyłącznie do finansowania zakupu,

ale także winny znaleźć się środki przynajmniej na przetworzenie tychże podręczników na wersję elektroniczną oraz sfinansowanie ich wydruku w formie dostępnej dla ucznia z problemami wzrokowymi.

Ww. uwagi nie zostały uwzględnione w projekcie programu, gdyż zakres wniosków zgłaszanych przez Polski Związek Niewidomych przekracza możliwości finansowe programu oraz znacznie wykracza poza jego formułę. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania uczniów, w tym zakup ww. środków dydaktycznych leży w gestii organu prowadzącego szkołę. Jednocześnie Ministerstwo Edukacji Narodowej w 2011 r. przeznaczyło na zakup papieru do drukarek brajlowskich środki w wysokości 2,5 mln zł., w 2012 r. planowane jest wydatkowanie na ten cel ok. 2 mln zł.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2012 r. upoważniła Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego do wydania ostatecznej i wiążącej opinii w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. „Wyprawka szkolna”. Na posiedzeniu w dniu 8 maja br. Zespół pozytywnie zaopiniował program, wskazując na potrzebę podniesienia ustawowych progów dochodowych uprawniających do ubiegania się o pomoc, wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Na realizację programu zaplanowano w ustawie budżetowej na rok 2012 128 000 tys. zł ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej Nr 26 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna”.

Lp.	Klasa*	Liczba uczniów objętych programem	Kwota dofinansowania	Łączna kwota wydatków
1.	I klasa szkoły podstawowej	122 402	180 zł	22 032 360 zł
2.	II klasa szkoły podstawowej	91 115	180 zł	16 400 700 zł
3.	III klasa szkoły podstawowej	85 040	180 zł	15 307 200zł
4.	IV klasa szkoły podstawowej	84 677	210 zł	17 782 170
5.	I klasa szkoły ponadgimnazjalnej	96 942	352 zł	34123 584 zł
6.	Uczniowie niepełnosprawni**	77 307		21 536 503 zł
	Ogółem	557 483		127 182 517 zł

* w tym odpowiednie klasy szkół artystycznych

** zestawienie wydatków uczniów niepełnosprawnych

Lp.	Klasa	Liczba uczniów objętych programem	Kwota dofinansowania	Łączna kwota wydatków
1.	I – III szkoła podstawowa	15 652	180 zł	2 817 360 zł
2.	IV-VI szkoła podstawowa	15 652	210 zł	3 286 920 zł
3.	I-III gimnazjum	28 179	325 zł	9 158 175 zł
4.	I-III zasadnicza szkoła zawodowa	14 175	352 zł	4 989 600 zł
5.	I-III liceum ogólnokształcące	1 087	352 zł	382 624 zł
6.	I-III technikum	825	352 zł	290 400 zł
7.	pozostałe szkoły ponadgimnazjalne	1 737	352 zł	611 424 zł

Ze względu na zastosowaną po raz pierwszy nową kwotę dochodu dla uczniów klas pierwszych oraz trudną do jednoznacznego oszacowania liczbę uczniów 6-letnich program zakłada ok. 1% limit dodatkowych środków na pokrycie ewentualnych różnic w planowanych wydatkach a poniesionych w rzeczywistości.

W przypadku dodatkowego zwiększenia wydatków ponad planowane w programie, zostanie on powiększony o dodatkowe środki z rezerwy celowej budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna”. Środki niewykorzystane podlegają zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

06/32rch